

Geniřletilmiş Özet

Yükseköğretim Kurumlarındaki Üniversite Öğrencilerinde Depresyon, Madde Kullanımı ve Demografik Korelasyon: Kesitsel Bir Çalışma

Giriř

Üniversite öğrencileri, hayatlarının önemli bir geçiş dönemindedir. Bu dönemde artan bağımsızlığın yanı sıra, yoğun akademik baskılar, sosyo-ekonomik değişiklikler vb. zorluklarla karşılaşır. Bu zorluklar, alkol kullanımı, sigara ve tütün tüketimi gibi küresel halk sağlığı sorunları arasında yer alan riskli davranışlara yol açabilir. Aynı zamanda, depresyon gibi ruh sağlığı sorunları bu popülasyonda daha ciddi bir endişe kaynağıdır. Mevcut kanıtlar, madde kullanımı ile depresif semptomlar arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır.

Materyal ve Yöntem

Bu kesitsel çalışma, Ocak 2021 ile Mart 2022 tarihleri arasında yükseköğretim kurumlarında lisans ve lisansüstü programlara kayıtlı 4059 üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, büyüklüğe orantılı olasılıklı örnekleme yöntemi kullanılarak veri toplanmıştır. Veriler, öğrencilerin demografik bilgilerini, depresyon düzeyini ölçen Hasta Sağlık Anketi-9 (PHQ-9) ve madde kullanım davranışlarını sorgulayan öz bildirim dayalı anketler aracılığıyla elde edilmiştir.

Katılımcıların sınıflandırılması yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve sosyo-ekonomik durumlarına göre aylık harçlıkları ve aile gelirleri dikkate alınarak yapılmıştır. Lojistik regresyon analizi destek kullanımı, demografik faktörler ve depresif semptomların varlığı arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Sonuç

Çalışmaya katılanların büyük bir kısmı 18-22 yaş aralığında (%76,3) olup, kadınlar toplamın %67,1'ini oluşturmaktadır. Sigara ve tütün kullanımı ile depresyon arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Sigara kullanımı, depresyon prevalansında sigara kullanmayanlara kıyasla %20'den fazla bir artışla (%5,4'e karşı %4,4) ilişkilendirilmiştir. Tütün kullanımının depresyon düzeyini artırdığı görülmekle birlikte bu artış hafif düzeydedir. İlginç bir şekilde, alkolden uzak duran öğrencilerin depresyona girme olasılığı daha yüksek olduğu ancak demografik ve sosyo-ekonomik değişkenler dikkate alındığında bu olasılığın azaldığı görülmüştür.

Çalışma, erkek öğrencilerin ve aylık harçlığı daha düşük olanların depresif semptomlar gösterme olasılığının daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Yaşları 23 ile 28 arasında değişen ileri yaştaki öğrenciler, genç akranlarına kıyasla daha şiddetli depresyon vakalarıyla ilişkilendirilmiştir. Bu durum, genellikle daha genç yaş grubundaki öğrencilerde eğitim seviyelerine bağlı olarak karşılaşılmayan küçük ölçekli streslerin, bu yaş grubundaki öğrencilerde daha belirgin hale gelmesiyle açıklanabilir.

Tartışma

Elde edilen bulgular, üniversite öğrencilerinde madde kullanımı ile ruh sağlığı arasındaki karmaşık etkileşime ışık tutmaktadır. Sigara ve tütün kullanımı depresyonu güçlü bir şekilde öngörmekte, bu da ilişkinin çift yönlü olabileceği, yani madde kullanımının depresif semptomlara hem neden olabileceği hem de onlardan kaynaklanabileceği hipotezini desteklemektedir. Alkol kullanmayan bireylerde depresyon olasılığının yüksek olması, alkol kullanımının ruh sağlığı sorunlarının gerçek nedeni olmaktan ziyade, aşırı baskı yaratan sosyokültürel veya başa çıkma mekanizmalarının bir yansıması olabileceğini düşündürmektedir.

Ekonomik faktörler de önemli bir rol oynamaktadır. Genel olarak ekonomik kısıtlamaların stres ve depresyonu artırdığı düşünülse de, regresyon analizi daha çok harçlığa sahip öğrencilerde depresyon olasılığının anlamlı şekilde arttığını göstermektedir. Bunun akademik ve sosyal beklentilerin artmasından kaynaklanabileceği belirtilmiştir.

Sonuçlar, üniversite öğrencilerinin karşılaştığı madde kullanımı ve sosyo-ekonomik baskılara özellikle odaklanan ruh sağlığı sorunlarına yönelik muhtemel yoğun kanıta dayalı müdahaleler için yöntemler önermektedir. Özellikle cinsiyeti ve lisansüstü eğitime geçiş yapan ileri yaştaki öğrencileri hedef alan programlar kritik öneme sahiptir.

Anahtar kelimeler: Yükseköğretim Kurumu, Madde Kullanımı, Depresyon